

Jak tworzyć bibliografię

Bibliografia załącznikowa, nazywana też literaturą przedmiotu, to wykaz dokumentów (książki, czasopisma, artykuły, publikacje z Internetu itp.) które autor wykorzystał przy pisaniu utworu lub które poleca czytelnikowi jako związane z tematem pracy.

Opis bibliograficzny to zespół informacji wymienionych w ustalonej kolejności, niezbędnych do zidentyfikowania dokumentu – książki, rozdziału, artykułu z czasopisma (np. autor, tytuł, miejsce, wydawnictwo, rok wydania, numer ISBN).

Jednostka bibliograficzna to każdy element opisu:

- każdy element opisu należy wyraźnie oddzielić od siebie znakiem interpunkcyjnym;
- można stosować: przecinek, kropkę, wyraźny odstęp;
- wybieramy **jeden** rodzaj znaku i **konsekwentnie** stosujemy po każdym elemencie we wszystkich opisach w całej bibliografii i przypisach;
- graficznie wyróżniamy tytuły (*zmiana czcionki* lub podkreślenie).
- we wzorach podkreślone są obowiązkowe elementy opisu.

Opis bibliograficzny książki

napisanej przez 1, 2 lub 3 autorów

nazwisko i imię autora, tytuł, odpowiedzialność drugorzędna (redaktor, tłumacz), wydanie, miejsce wydania, wydawnictwo, rok wydania,
numer ISBN (jeśli jest)

Przykłady:

- Prus B., *Lalka*, Wrocław, Siedmioróg, 1999, ISBN 83 – 7162 – 538 – 3.
- Mickiewicz A., *Pan Tadeusz*, wyd.2 popr., Warszawa, Książka i Wiedza, 1984.
- Szekspir W., *Hamlet, książę Danii*, przeł. S. Barańczak, wyd. 2 popr., Poznań, *W drodze*, 1994, ISBN 83 – 7033 – 067 – 3.

Opis bibliograficzny pracy zbiorowej

Książka napisana przez więcej niż trzech autorów, także np. pod redakcją

tytuł, pod red. imię i nazwisko autora (redaktora/ów), wydanie, miejsce
wydania, wydawnictwo, rok wydania, ISBN

Przykłady:

- *Słownik współczesnego języka polskiego*, pod red. B. Dunaja, Warszawa, Wilga, 1996, ISBN 83-7156-607-7.
- *Kompendium wiedzy o ekologii*, pod red. J. Strzałko i T. Mosso – Pietraszewskiej, wyd. popr. i uzupeł., Warszawa, PWN, 2001, ISBN 83-01-13589-1.

Opis fragmentu książki

autor dokumentu, tytuł, wydanie, miejsce wydania, wydawnictwo, rok wydania, numer ISBN, tytuł fragmentu, lokalizacja w obrębie dokumentu
(strony)

Przykłady:

- Baczyński K. K., *To jestem cały ja*, Rzeszów, Ad Oculos, 2002, ISBN 83-218-0806-9, *Elegia*, s. 122-123.
- Lipska E., *Ja*, Kraków, Wydawnictwo Literackie, 2004, ISBN 83-7889-57-67, *A jednak miłość*, s. 41.

Opis fragmentu (rozdziału) książki z pracy zbiorowej

nazwisko i imię autora rozdziału, tytuł rozdziału,

W: opis książki w której zawarty jest rozdział i strony

Przykłady:

- Broniewski W., *Smuga cienia*, W: *Poezja Polska 1914 – 1939. Antologia*, wybór R. Matuszewski , S. Pollak, Warszawa, Czytelnik, 1962, s. 455.
- Stachura E., *Wielki testament*, W: *Od Kochanowskiego do Szymborskiej, Antologia poezji polskiej*, wybór M. Wawrzkiwicz, Warszawa, Książka i Wiedza, 1999, ISBN 83-05-12923-3, s. 380 – 381.

Opis artykułu z czasopisma

autor artykułu, tytuł artykułu, „tytuł czasopisma” oznaczenie roku
numeru lub zeszytu, strony

Przykłady:

- Szymborski K., *Kultura zakodowana*, „Charaktery” 2007, nr 7, s. 40 – 41.
- Jaworski M., *Różewicz – ostatni modernista*, „Polonistyka”, 2005, nr 5, s. 18 – 24.

Opis bibliograficzny recenzji

nazwisko i imię autora recenzowanej książki, tytuł recenzowanej książki, miejsce wydania, rok wydania, rec. imię i nazwisko autora recenzji, tytuł recenzji, „tytuł czasopisma”, rok, numer czasopisma, strony

Przykłady:

- Lepianka M., *I w następnym dniu*, Warszawa, 1996, rec. K. Lipka, *Granica realizmu i fantazji*, „Nowe Książki”, 1997, nr 7, s. 47.
- Kuczok W., *Gnój*, Warszawa, 2003, rec. P. Śliwiński, *Normalni, wydrażeni, źli*, „Tygodnik Powszechny”, 2004, nr 32, s.11.

Opis bibliograficzny filmu

tytuł, reżyser, [typ nośnika], miejsce wydania, wydawca, rok wydania

Przykłady:

- *Chłopi*, reż. Rybkowski J., [DVD], Warszawa, Studio Kadr, 2006.
- *Cudzoziemka*, reż. Ber R., [VHS], Warszawa, AGF, 1986.

Opis bibliograficzny dokumentów elektronicznych:

Książka na płycie CD-ROM:

nazwisko i imię autora, tytuł, [typ nośnika], wydanie (wersja), miejsce wydania, wydawnictwo, rok wydania, numer ISBN

Przykład:

- Kopaliński W., *Słownik wyrazów obcych i zwrotów obcojęzycznych*, [CD-ROM], Wersja 1.0.3.16., Łódź, PRO-media CD, 1998, ISBN 83-7231-3.

Książka w Internecie:

nazwisko i imię autora, tytuł [typ nośnika], [data cytowania], dostęp

Przykłady:

- Wyspiański S., *Wesele*, [on-line], [cytowana 2004-11-02], dostępna w Internecie na stronie:
<http://monika.univ.gda.pl/~literat/wesele/index.htm>.
- Hłasko M., *Ósmy dzień tygodnia*, [on-line], [cytowana 2005-09-19], dostępna w Internecie na stronie: <http://www.literatura.zapis.net.pl/okresy/wspolczesnosc/hlasko/osmy.htm>.

Obraz (rzeźba, dzieło architektury) w Internecie:

nazwisko i imię autora, tytuł, [typ nośnika], [data cytowania], dostęp

Przykłady:

- Anioł M., *Pieta*, [on-line], [cytowana 2008-01-10], dostępna w Internecie na stronie:

http://pl.wikipedia.org/wiki/Grafika:Michelangelo%27s_Pieta_5450_cropncleaned.jpg.

- Van Gogh V., *Słoneczniki*, [on-line], [cytowana 2007-12-21], dostępna na stronie:

http://pl.wikipedia.org/wiki/Grafika:Vincent_Willem_van_Gogh_128.jpg

Opis bibliograficzny reprodukcji obrazu (rzeźby, dzieła architektury):

nazwisko i imię autora, tytuł, [il.],

w: opis książki w której zawarty jest obraz, nr ilustracji

Przykłady:

- Monet C., *Impresja, wschód słońca*, [il.], W: M. W. Ałpatow, *Historia sztuki. Sztuka XVIII i XIX wieku*, t.4, Warszawa, Arkady, 1968, ISBN 83-213-3196-3, nr il. 107.
- Matejko J., *Hołd pruski*, fragm., [il.], W: J. Starzyński, *Jan Matejko*, Warszawa, Arkady, 1973, nr il. VII.

Opracowanie: mgr Jadwiga Banaszczyk
mgr Ewa Ociepa